

Aan de gemeenteraad

Datum : 18 september 2018
Zaaknummer : 288246
Contactpersoon : Doeko Pinxt
Telefoonnummer : 026 3773247

Onderwerp: Voortgang kwaliteitsimpuls lokale media

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u op de hoogte van de voortgang rondom onze toezegging om te kijken naar de mogelijkheden om een kwaliteitsimpuls te geven aan de lokale media.

Inleiding

"Onafhankelijke lokale media vinden we van grote waarde voor een transparant, democratisch stadsbestuur", aldus het coalitieakkoord van Arnhem 2018-2022. Hiermee geven we aan dat we het belangrijk vinden dat de media vrij en onafhankelijk nieuws kunnen maken en dat betekent dat de gemeente zich niet met de journalistieke inhoud bemoeit. De gemeenteraad gaf ook het belang van de media aan tijdens het rondetafelgesprek op 3 juni 2018 tussen media en de gemeenteraad en tijdens de bespreking van de motie "Kwaliteitsimpuls Lokale Media" in de raad op 20 juni 2018. Het college heeft toegezegd om te kijken hoe er een kwaliteitsimpuls gegeven kan worden aan de lokale media in Arnhem en daarbij de zendgemachtigde lokale omroep als vertrekpunt te nemen, maar tegelijkertijd ook breder te kijken. Met deze brief informeren wij de raad over de acties die wij tot nu toe ondernomen hebben en stappen die wij nog gaan zetten.

In juli en augustus 2018 zijn er gesprekken geweest met een aantal vertegenwoordigers van de lokale media (RTV Arnhem, de Gelderlander, Arnhem-Direct, Omroep Gelderland en Ik hou van Arnhem). Deze gesprekken gingen over zowel de eventuele noodzaak van een kwaliteitsimpuls als hoe zij denken dat de gemeente Arnhem een kwaliteitsimpuls kan geven aan de lokale media. Als we de lokale media een kwaliteitsimpuls willen geven is er een aantal knoppen waar we aan kunnen draaien. Hieronder wordt een vijftal mogelijkheden beschreven, gevolgd door een aantal actiepunten. Ook is er op ambtelijk niveau contact geweest met de provincie Gelderland over hun mediabeleid.

Datum : 18 september 2018
Zaaknummer : 288246
Pagina : 2

1. De lokale zendgemachtigde omroep

Volgens de mediawet heeft de gemeente één verplichting met betrekking tot media en dat is om de lokale zendgemachtigde omroep te bekostigen zodat zij een lokaal toereikend media-aanbod kan verzorgen. De hoogte van deze bekostiging staat niet vast en er zijn een aantal criteria om te kunnen toetsen of de omroep in voldoende mate een lokaal toereikend media-aanbod verzorgt. Deze criteria zijn op basis van de mediawet vastgelegd in het convenant tussen de VNG en de Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland (OLON). Lokale omroepen in heel Nederland hebben het moeilijk om binnen de bestaande financiële middelen een lokaal toereikend media-aanbod te realiseren. Met het oog op de professionalisering van lokale omroepen en het vormen van streekomroepen, beraadt het kabinet zich op de wijze van organisatie en financiering van de lokale omroepen. De VNG heeft aangegeven dat er ten minste structureel 30 miljoen euro meer nodig is voor de lokale omroepen. De gemeente heeft een subsidierelatie met de lokale zendgemachtigde omroep.

Impuls zendgemachtigde lokale omroep - de basis op orde

Daar waar het om het geven van een kwaliteitsimpuls van de media gaat, kijken we als eerste naar de zendgemachtigde organisatie, omdat er wettelijk gezien een bekostigingsplicht is en de zendgemachtigde omroep tot de basis hoort van de lokale media. Die basis moet op orde zijn. Dit betekent dat er sprake moet zijn van een professionele organisatie met voldoende journalistieke borging waar de zaken bedrijfsmatig op orde zijn en de organisatie weerbaar is. De lokale omroep moet een gezonde financieringsmix hebben bestaande uit de subsidie van de gemeente gecombineerd met eigen inkomsten zoals inkomsten uit reclame, projectsubsidies, sponsoring en bijvoorbeeld het uitvoeren van media-opdrachten.

Aan de nieuwe zendgemachtigde omroep vragen wij om een vijfjaren bedrijfsplan voor de periode van de zendmachtiging te maken inclusief begroting (inhoudelijk, personeel, huisvesting, apparatuur) en inclusief hoe dit zich verhoudt tot het vormen van een mogelijke streekomroep. In het plan moet de lokale zendgemachtigde omroep aangeven hoe zij tot een kwaliteitsimpuls gaat komen en tot een gezonde financieringsmix. Dit plan wordt door de gemeente getoetst. Op dit moment zitten we als gemeente midden in de procedure rondom de zendmachtiging en weten we nog niet wie straks de zendgemachtigde lokale omroep is. Het betekent dat we ook niet het gesprek kunnen aangaan met de toekomstige zendgemachtigde omroep.

Tijdspad *:

- augustus - september, toetsen aanvraag zendmachtiging ingediend door RTV Arnhem.
- 11 september 2018 raadsvoorstel advies met betrekking tot de nieuwe zendgemachtigde lokale omroep naar de gemeenteraad.
- september - oktober 2018 besluit gemeenteraad met betrekking tot advies zendgemachtigde omroep.
- oktober - Commissariaat voor de Media op de hoogte stellen van het raadsbesluit.
- november 2018 zendgemachtigde omroep bekend.
- 18 november, nieuwe zendmachtiging gaat in.
- december 2018, indienen vijfjarenplan door zendgemachtigde omroep.

Datum : 18 september 2018
Zaaknummer : 288246
Pagina : 3

- januari 2019, toetsen en bespreken vijfjarenplan zendgemachtigde omroep.

* RTV Arnhem heeft ook in de gemeente Renkum een aanvraag ingediend om daar de zendgemachtigde lokale omroep te worden. Het Commissariaat voor de Media verwacht wanneer een omroep bij meerdere gemeenten gelijktijdig een verzoek indient om de zendgemachtigde omroep te worden, dat er een gezamenlijk advies vanuit de gemeenteraden gegeven wordt indien zij tot hetzelfde advies komen. Er is ambtelijk overleg geweest tussen de gemeente Arnhem en gemeente Renkum. De verwachting is dat de gemeenteraad in Renkum niet tot een positief advies komt. Het is om die reden dat er geen gezamenlijk advies gegeven wordt. Wanneer het Commissariaat voor de Media de adviezen van de gemeente Arnhem en gemeente Renkum binnen heeft oordeelt zij over de zendmachtiging. In het uiterste geval kan het zijn dat de procedure voor zendmachtiging opnieuw gedaan moet worden.

Financiën:

Het meerjarenplan inclusief begroting van de nieuwe zendgemachtigde omroep is naar verwachting eind 2018 - begin 2019 klaar.

2. Opdrachtverlening vanuit de gemeente aan media

Naast de lokaal zendgemachtigde omroep zijn er diverse andere media waaronder commerciële media. De gemeente is op tal van terreinen actief in de stad en daarbij speelt communicatie en informatie richting burgers en organisaties via diverse kanalen een belangrijke rol. De gemeente kan opdrachten geven aan media (bijvoorbeeld het maken van een promotiefilm, communiceren over een stedelijke ontwikkeling, organisatie van een debat of advertentieruimte kopen zoals de wekelijkse gemeentepagina in de Arnhemse Koerier) en op die manier direct en indirect bijdragen aan de lokale media. Het bewust hier mee omgaan kan een impuls geven aan de lokale media en/of er voor zorgen dat lokale media kunnen blijven bestaan. We gaan onderzoeken hoe wij hier nu mee omgaan en of we daar anders mee willen en kunnen omgaan, ten bate van de lokale media.

Tijdspad:

- augustus - oktober 2018, samen met afdeling communicatie en inkoop en aanbesteding bekijken wat de mogelijkheden en wensen zijn o.a. met betrekking tot inzet huidige middelen en inkoop- en aanbestedingsregels.
- oktober - december 2018 op basis van wensen en mogelijkheden, afspraken maken.
- januari - februari 2019, uitvoeren van de afspraken en/als onderdeel daarvan medewerkers van de gemeente actief informeren over de eventuele nieuwe afspraken.

Financiën:

Binnen de huidige begroting.

3. Huidige subsidieregelingen

De huidige subsidieregelingen van de gemeente zijn niet specifiek gericht op mediaproducties, toch sluiten zij het maken van een mediaproductie als onderdeel van een project niet uit. Het betekent dat er

Datum : 18 september 2018
Zaaknummer : 288246
Pagina : 4

mogelijkheden zijn voor subsidies voor organisaties die een project (zonder winstoogmerk) ontwikkelen waar ook mediaproducties bij gemaakt worden. Het gaat hier onder meer om de subsidieregeling Producties, Evenementen en Festivals en de subsidieregeling Burgerkracht. In de praktijk zien we dat hier incidenteel gebruik van wordt gemaakt door mediaorganisaties. Gezien de aard van de regelingen (andere focus dan het maken van mediaproducties) en de subsidieplafonds is het niet per se dat indien meer mediaorganisaties aanvragen er direct meer aanvragen waarin mediaproducties in voorkomen gehonoreerd worden.

Tijdspad:

- september - oktober 2018 organisatie bijeenkomst mediaorganisaties met betrekking tot mogelijkheden binnen bestaande subsidieregelingen in Arnhem.
- Vervolgens jaarlijks een bijeenkomst organiseren.

Financiën:

Binnen de huidige begroting.

4. Inventarisatie waar we nu subsidie aan verstrekken

De gemeente geeft subsidie aan diverse initiatieven die media-gerelateerd zijn of mediaproducties maken vanuit beleid en programma's die niet specifiek media gerelateerd zijn. Zo wordt vanuit zorg en welzijn een subsidie van €53.000 gegeven aan JonginArnhem (valt onder Rozet), een website met mediaproducties gemaakt door jongeren over tal van onderwerpen waar jongeren mee te maken kunnen hebben (schulden, soa's, verslaving, vrijetijdsbesteding). Doel is preventie door informatie te verstrekken aan jongeren. Ook krijgen diverse wijkkranten subsidie met als doel bewoners bij de wijk te betrekken en te informeren. We gaan inventariseren welke mediagerelateerde subsidie we nu verstrekken en/of door het anders in te zetten en/of het bundelen van subsidies en/of samenwerking te bevorderen er een kwaliteitsimpuls gegeven kan worden aan de lokale media.

Tijdspad:

- september - november 2018 inventarisatie subsidies klaar.
- december 2018 - februari 2019 advies of de subsidies anders ingezet moeten worden in toekomst of dat samenwerking bevordert kan worden.
- maart 2019 - mei 2019 indien subsidies vanaf 2020 anders ingezet gaan worden, gesprekken voeren met organisaties. Daar waar het om samenwerking gaat, kan dit meteen gestimuleerd worden in 2019.

5. Mediafonds

Zover bekend zijn er op dit moment een tweetal steden, Leiden en Den Haag die er voor kiezen een impuls te geven aan de lokale media via een mediafonds. Volgens een artikel van het Stimuleringsfonds voor Journalistiek geven de meeste Nederlandse gemeenten de lokale journalistiek geen extra steun, met als reden dat zij het simpelweg niet nodig vinden. De provincie Groningen is de enige provincie met een eigen mediafonds. Daarnaast zijn er overheden die via andere subsidieregelingen bijdragen aan de

Datum : 18 september 2018
Zaaknummer : 288246
Pagina : 5

lokale media. De provincie Gelderland heeft geen mediafonds en heeft daar op dit moment geen plannen voor, maar heeft wel aan Omroep Gelderland een extra subsidie verstrekt van €142.000 voor het project, Daadwerkelijk Dichtbij: project versterking van de lokale journalistiek in Gelderland. De mediafondsen ondersteunen de onafhankelijke (lokale) journalistiek in het maken van mediaproducties. Journalisten / mediaorganisaties kunnen daar aanvragen indienen en een externe commissie beoordeelt de aanvragen, zodat de overheid zich niet met de journalistieke inhoud bemoeit.

Met het werkveld is er gesproken over hoe zij tegen een Arnhemse mediafonds aankijken. Met name de online-kanalen Arnhem Direct en Ik hou van Arnhem zijn enthousiast over een mediafonds. Anderen zien of geen heil in een mediafonds of leggen meer de nadruk op het belang van een kwaliteitsimpuls voor de lokale zendgemachtigde omroep of dat de overheid opdrachten verstrekt aan media of adverteert in de lokale media. Daar waar het om een mediafonds gaat wordt vanuit het werkveld zowel gesproken over een fonds gericht op het maken van (langdurige) journalistieke producties alsmede de noodzaak voor goede moderatie op online platformen waardoor er (weer) meer ruimte voor debat ontstaat. Nu is bijvoorbeeld op Arnhem Direct de mogelijkheid om te reageren uitgeschakeld omdat er geen tijd is voor goede moderatie. Meerdere media geven aan dat online reacties van burgers weer zorgen voor nieuwstips en daarmee nieuw nieuws. Daar waar het om een Arnhemse mediafonds gaat, gaan wij op basis van de gesprekken met het werkveld, dat op dit moment niet verder onderzoeken. We focussen ons in eerste instantie op de andere punten en denken daarmee de lokale media voor nu voldoende een kwaliteitsimpuls te kunnen geven.

Consequenties

In dit stadium niet van toepassing.

Communicatie

De media waar wij gesprekken mee hebben gevoerd informeren wij over de inhoud van deze raadsinformatiebrief.

Hoogachtend

het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage(n)

—